

21.3.2020

Palkankorotusohje 2020 lasikeraamisen alan työntekijät

Sisällys

1 Palkkojen korotukset	2
2 Palkkojen korottamisesta sopiminen	2
2.1 Paikallisten palkkaneuvotteluiden tavoitteet	3
2.2 Luottamusmiehelle neuvotteluja varten annettavat tiedot ja sopimusmenettely	3
2.3 Palkantarkistusten myöhentämisestä sopiminen	3
2.4 Palkkakäsitteet	4
3 Palkkataulukot	4
3.1 Ohjetuntipalkat	4
3.2 Nuorten ohjetuntipalkat	5
3.3 Vuorolisät	5
3.4 Luottamusmiehen ja työsuojausvaltuutetun korvaus	5
4 Palkankorotukset eri palkkausmuodoissa	6
4.1 Aikapalkkojen korotukset	6
Esimerkki 1 Yleiskorotuksen maksaminen	6
4.2 Suorituspalkkojen korotukset	7
Esimerkki 2 Urakkapalkan korottaminen	7
5 Keskituntiansion korottaminen	8
Esimerkki 3 Keskituntiansion korottaminen, korotus voimaan kesken keskituntiansion käyttöjaksoa	8

Lukijalle

Tämä liittojen yhdessä laatima palkantarkastusten soveltamisohje koskee vuonna 2020 toteutettavia palkankorotuksia lasikeraamisen teollisuuden työehtosopimuksen soveltamisalalla.

Tämän muistion palkkataulukot löytyvät myös työehtosopimuksista. Ohjeen esimerkeissä on käytetty kuvitteellisia palkkoja ja korotuksia, joiden tarkoituksena on havainnollistaa palkankorotusten toteuttamista eri tilanteissa.

1 Palkkojen korotukset

Lasikeraaminen Teollisuus LT ry:n ja Teollisuusliitto ry:n 25.2.2020 sovitun ja Kemianteollisuus ry:n ja Teollisuusliitto ry:n vahvistaman palkkaratkaisun perusteella korotetaan työntekijöiden palkkoja 1.4.2020 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta alkaen 1,3 prosentin suuruisella yleiskorotuksella, ellei korotusajankohdasta toisin paikallisesti sovita.

2 Palkkojen korottamisesta sopiminen

Vaikka vuonna 2020 palkankorotusratkaisussa ei ole yrityskohtaista palkankorotuserää, kannattaa valmistautuminen vuoden 2021 yrityskohtaisesta erästä aloittaa jo tämän vuoden puolella. Tavoitteiden asettaminen alkuvuonna ja tavoitteisiin pääsemisen mittaaminen vuoden lopulla antavat hyvän perustan kannustavalle korotusten ohjaamiselle. Tänä vuonna voidaan siis jo sopia siitä, että vuoden 2021 korotukset kohdennetaan tietyllä periaatteella.

Vuonna 2021 työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman erillisiä lisiä, korotetaan 1.3.2021 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,2 %.

Yritys- ja toimipaikkakohtaisesti on 1.3.2021 käytössä 0,8 % suuruinen paikallinen erä, jonka suuruus lasketaan työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvien työntekijöiden tammikuussa 2021 maksettujen henkilökohtaisten tunti- tai kuukausipalkkojen summasta (ansiot aika-, urakka- ja palkkiotyössä ilman erillisiä, esim. vuorotyö-, olosuhde- jne. lisiä) summasta. Erä käytetään työntekijöiden pätevyyteen ja työsuoritukseen perustuvaan henkilökohtaiseen palkanosan kehittämiseen.

Paikallisen erän käytöstä neuvotellaan ja sovitaan paikallisesti työnantajan ja pääluottamusmiehen, ja ellei pääluottamusmiestä ole valittu, työnantajan ja työntekijöiden kesken. Sopimus tehdään kirjallisesti.

Mikäli yrityskohtaisen erän jakamisesta ei päästä paikallisesti sopimukseen, erä maksetaan 0,4 % prosentin suuruisena yleiskorotuksena kaikille sopimuksen soveltamispiiriin kuuluville työntekijöille laskettuna yleiskorotuksella korottamattomasta palkasta ja työnantaja päättää 0,4%:n erän kohdentamisesta. Yleiskorotus on tällöin 1,6 %.

Liittojen yhteinen tavoite on, että yrityksissä siirryttäisiin pysyvästi sopimuskauden 2020-2021 aikana palkanmaksuun kerran kuussa. Tätä tavoitetta on tuettu vuoden 2021 palkkaratkaisun toteuttamisavassa ja erillisellä ohjeella sekä liittojen konsultointikäynneillä. Mikäli sopimus siirtymisestä pysyvästi kerran kuussa palkanmaksuun tehdään ennen 31.1.2021, maksetaan vuoden 2021 palkankorotus kokonaan 2,0 % suuruisena yleiskorotuksena.

2.1 Paikallisten palkkaneuvotteluiden tavoitteet

Paikallisten neuvottelujen tavoitteena on löytää kunkin yrityksen tai työpaikan taloustilannetta, tilauskantaa, työllisyystilannetta sekä kustannuskilpailukykyä tukeva palkkaratkaisu. Tavoitteena on, että palkan muodostuksella kannustetaan kehittämään osaamista ja toimimaan sen suuntaisesti, että yrityksen tuottavuus ja työhyvinvointi kehittyvät sille asetettujen tavoitteiden suuntaisesti.

2.2 Luottamusmiehelle neuvotteluja varten annettavat tiedot ja sopimusmenettely

Työnantaja antaa ennen neuvotteluja luottamusmiehelle, tai henkilöstöryhmälle, jos luottamusmiestä ei ole valittu, tiedot jaettavasta palkkasummasta ja miten se on laskettu.

Paikallisessa palkkaratkaisussa sovittavia asioita ovat palkantarkistusten toteutustapa (yleiskorotus tai yrityskohtainen) ja kriteerit.

Sopimus tehdään pääluottamusmiehen, tai jos luottamusmiestä ei ole valittu, henkilöstöryhmän kanssa **15.2.2021 mennessä**, ellei käsittelyajan jatkamisesta sovita. Sopimus tehdään kirjallisesti.

Työnantaja päättää korotusten kohdentamisesta paikallisesti tehdyn sopimuksen puitteissa. Korotusten tekemisen jälkeen työnantaja käy pääluottamusmiehen, ja ellei pääluottamusmiestä ole valittu, koko työntekijäryhmän kanssa yhdessä läpi kohtuullisessa ajassa työntekijöiden kokonaismäärän, kuinka moni työntekijä on saanut korotuksen, keskimääräisen korotuksen suuruuden sekä työntekijöiden palkkojen korottamiseen käytetyn summan eritellen sen yritysکوhtaiseen ja yleiskorotukseen. Neuvotteluissa annetut tiedot ovat luottamuksellisia ja niitä voidaan käyttää vain paikallisen erän jakamiseen.

Vuoden 2021 yritys- ja toimipaikkakohtainen palkankorotus lasketaan työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvien työntekijöiden tammikuussa 2021 maksettujen henkilökohtaisten tunti- tai kuukausipalkkojen summasta (ansiot aika-, urakka- ja palkkiotyössä ilman erillisiä, esim. palvelusvuosi-, vuorotyö-, suurjuhlapyhä-, olosuhde- jne. lisiä).

Soveltamisohje:

Laskennassa ovat mukana kaikki tammikuussa 2021 työehtosopimuksen soveltamisalalla työskentelevät työsuhteen laadusta (toistaiseksi voimassa oleva, määräaikainen, osa-aikainen) riippumatta. Sellaisten työntekijöiden, jotka ovat työsuhteessa palkankorotusajankohdassa, mutta ovat poissa laskentakuukauden aikana esimerkiksi sairauden tai vuosiloman johdosta, palkat otetaan mukaan laskentaan. Mikäli poissaolo johtuu perhevapaasta, opintovapaasta tai muusta sellaisesta pidemmästä vapaasta, ja työntekijöille on palkattu sijainen, lasketaan palkkojen summaan ainoastaan sijaisen palkka.

Palkkojen summaan ei sisällytetä mm. seuraavia lisiä: luottamusmieslisiä, työsuojeluvaltuutetun korvauksia, ylityökorvauksia, tulosperusteisiä eriä, palvelusvuosi-, vuorotyö-, sunnuntai-, olosuhdelisiä, lomarahaa, lomakorvaus jos työsuhde on päättynyt.

2.3 Palkantarkistusten myöhentämisestä sopiminen

Mikäli korotuksen ajankohtaa myöhennetään, sopimus tulee tehdä kirjallisesti pääluottamusmiehen kanssa vuoden 2020 korotusten osalta **31.3.2020** ja vuoden 2021 korotusten osalta **28.2.2021 mennessä**. Ellei yrityksessä ole luottamusmiestä, työnantaja käy neuvottelut koko henkilöstöryhmän kanssa. Sopimus tehdään kirjallisesti.

Mikäli sovitaan palkan tarkistusten myöhentämisestä, tulee samalla sopia muutoksesta mahdollisesti aiheutuneen ansionmenetyksen korvaamisesta vastaavalla kertaluontoisella erällä. Erotus maksetaan viimeistään palkankorotuksen toteuttamisajankohdasta.

Mikäli yrityksissä tehdään palkankorotuksia työehtosopimuksen palkankorotuksista poikkeavina ajankohtina, voidaan paikallisesti sopia otettavaksi huomioon työehtosopimukseen perustuvia korotuksia toteutettaessa. Tällöin työntekijälle on ilmoitettava, että korotus pitää sisällään työehtosopimukseen perustuvan korotuksen

2.4 Palkkakäsitteet

Aikatyössä ansiökäsitteellä tarkoitetaan kunkin työntekijän henkilökohtaista tunti- tai kuukausipalkkaa ilman erillisiä lisiä, esimerkiksi vuorotyö-, olosuhde-, lisiä tai erillisiä korvauksia, kuten luottamusmies- tai työsuojeluvaltuutetun korvaus.

Suorituspalkkatyössä ansiökäsitteellä tarkoitetaan palkkio- tai urakkatyössä ansaittua keskimääräistä tuntiansiota ilman erillisiä lisiä, esimerkiksi palvelusvuosi-, vuorotyö- tai olosuhdelisiä. Suorituspalkkatyön keskimääräinen säännöllisen työajan ansio todetaan ajanjaksolta, jolta sitä yrityksen vakiintuneen tavan mukaan yleensä seurataan tai se muutoin palkkahallinnon kannalta on järkevintä.

3 Palkkataulukot

3.1 Ohjetuntipalkat

Ohjetuntipalkat 1.4.2020 alkaen

	snt/h
Palkkaryhmä 1	987
Palkkaryhmä 2	1014
Palkkaryhmä 3	1057
Palkkaryhmä 4	1118
Palkkaryhmä 5	1188

Ammattityötä aikapalkalla suorittavien puhaltajien ohjetuntipalkat 1.4.2020 alkaen

	snt/h
Nuorempi puhaltaja	1258
Vanhempi puhaltaja	1306
Puhaltajamestari	1335

Kunnossapidon ammattityöntekijät 1.4.2020 alkaen

	snt/h
Työnvaativuusluokka 1	1059
Työnvaativuusluokka 2	1106
Työnvaativuusluokka 3	1285
Työnvaativuusluokka 4	1426

Korotusten toteuttaminen yrityskohtaisissa palkkausjärjestelmissä

Yrityskohtaisten palkkausjärjestelmien mukaisia työnvaativuusluokkapalkkoja korotetaan 1.4.2020 lukien 1,3 prosentilla

3.2 Nuorten ohjetuntipalkat**Nuorten työntekijöiden ohjetuntipalkat 1.4.2020 alkaen**

	snt/h
alle 17-vuotiaat	959
17-vuotiaat	963

3.3 Vuorolisät

Vuorotyölisien työehtosopimuksen mukaista laskentasääntöä ei sovelleta 1.4.2020 ja 1.3.2021 palkan-
korotusten yhteydessä.

Vuorotyön suuruus on:

- iltavuorolisä 124 senttiä tunnilta
- yövuorolisä 216 senttiä tunnilta

Keskeyttömän kolmivuorotyön sekä jatkuvan kaksivuorotyön lisä on 132 senttiä työehtosopimuksen kohdan 4.6 mukaan määräytyviltä tunneilta.

3.4 Luottamusmiehen ja työsuojaletuvaltuutetun korvaus**Päälouottamusmiehen kuukausikorvaus 1.4.2020 lukien**

Työntekijöiden lukumäärä	Korvaus euroa / kuukausi
-20	72
21 – 50	76
51 – 100	82
101 – 150	87
151 – 250	99
251 – 350	112
351 – 420	121
421 -	130

Työsuojeluvaltuutetun kuukausikorvaus 1.4.2020 lukien

Työstä vapautuksen määrä tuntia/viikko	Korvaus euroa / kuukausi
Alle 4	52
4	55
8	65
14	76
20	91
28	99
32	107
Kokonaan vapautettu	118

4 Palkankorotukset eri palkkausmuodoissa**4.1 Aikapalkkojen korotukset**

Työntekijän voimassaolevaa aikapalkkaa ilman erillisiä lisiä, korotetaan 1.4.2020 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,3 %.

Korotetusta aikapalkasta tarkistetaan edelleen, että se on vähintään kyseessä olevan työtä vastaavan ohjetuntipalkan suuruisen.

Osa-aikatyössä kuukausi- tai kausipalkalla työskentelevän työntekijän osalta vertailu ohjetuntipalkkaan suoritetaan muuntamalla korotettu palkka vastaamaan täyttä työaikaa tekevän palkkaa ja vertaamalla sitä kyseessä olevan työn ohjetuntipalkkaan.

Esimerkki 1 Yleiskorotuksen maksaminen

Työntekijän voimassaolevaa aikapalkkaa ilman erillisiä lisiä, korotetaan 1.4.2020 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,3 %.

Esimerkin työntekijän (PR 4) henkilökohtainen aikapalkka on 1120 senttiä/tunti ja sitä korotetaan 1.4.2020 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella 1,3 %. Nykyinen ohjetuntipalkka (PR 4) on 1104 senttiä/tunti ja uusi 1118 senttiä/tunti.

Nykyinen henkilökohtainen aikapalkka	1120 senttiä/tunti
- PR 4 ohjetuntipalkka	1104 senttiä/tunti
henkilökohtainen osuus	16 senttiä/tunti

Nykyistä henkilökohtaista palkkaa 1120 senttiä/tunti korotetaan 1,3 prosentilla

Nykyinen henkilökohtainen aikapalkka	1120 senttiä/tunti
+ yleiskorotus 1,3 % x 1120 senttiä/tunti	15 senttiä/tunti
Korotettu uusi henkilökohtainen aikapalkka	1135 senttiä/tunti

Uusi palkka muodostuu seuraavista osista

Uusi henkilökohtainen aikapalkka	1135 senttiä/tunti
- PR 4 ohjetuntipalkka	1118 senttiä/tunti
henkilökohtainen osuus	17 senttiä/tunti

Tarkistus:

Yleiskorotuksella korotettu henkilökohtainen aikapalkka 1135 senttiä/tunti ylittää uuden PR 4 ohjetuntipalkan 1118 senttiä/tunti, joten muuta korotusta ei tarvita.

4.2 Suorituspalkkojen korotukset

Suorituspalkkojen korotus toteutetaan tarkistamalla palkkioperusteita ja urakkahintoja yleiskorotuksella suhteuttamalla palkankorotus suorien urakoiden tai osurakoiden keskituntiansioihin.

Urakkapalkkoja (suorat urakat, osurakat) korotettaessa vertailuajanjaksona käytetään joko edellistä vuosineljänneskeskituntiansion laskentajaksoa tai edellistä palkanmaksukautta. Työehtosopimuksen edellyttämät suorituspalkkatyön hinnoitteluperusteiden muutokset on tehtävä niin pian kuin se on laskentateknisesti mahdollista kuitenkin viimeistään heinäkuun 2020 loppuun mennessä.

Suorien urakoiden korottaminen

Urakkahintoja korotetaan sillä prosentilla, joka saadaan suhteuttamalla korotus yrityksen suorien urakoiden keskituntiansioihin.

Korotetusta urakka-ansiosta tarkistetaan lisäksi, että se on vähintään 20 % uutta palkkaperustetta (luokkapalkkaa) korkeampi. Mikäli näin ei ole, on palkka vielä tarkistettava tähän rajaan saakka.

Koska ohjetuntipalkkoja on myös korotettu, saattavat urakoiden uusista perusteista lasketut todelliset urakkavoittoprosentit samalla työsaavutuksella joissain määrin alentua.

Esimerkki 2 Urakkapalkan korottaminen

Työntekijän voimassaolevaa aikapalkkaa ilman erillisiä lisiä, korotetaan 1.4.2020 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,3 %.

Nykyinen ohjetuntipalkka (PR 4) on 1104 senttiä/tunti ja uusi 1118 senttiä/tunti.

Edelliseltä palkanmaksukaudelta laskettu urakkatyön keskiansio on 1334 senttiä/tunti. Yleiskorotus lasketaan $1,3\% \times 1334$ senttiä/tunti, jolloin korotus on 17 senttiä/tunti. Uusi korotettu ansio lasketaan 1334 senttiä/tunti + 17 senttiä/tunti on 1351 senttiä/h.

Hinnoittelukorotusprosentti on tällöin:

$$100 \times \frac{17}{1334} = 1,30\%$$

Tarkistus:

Korotetusta ansiosta on tarkistettava, että se täyttää 20 % hinnoittelusäännön. Uusi hinnoitteluvaatimus 1,2 x 1118 senttiä/tunti on 1342 senttiä/tunti. Uusi yleiskorotuksella korotettu ansio 1351 senttiä/tunti on suurempi kuin hinnoitteluvaatimus eli muuta korotusta ei tarvitse tehdä.

5 Keskituntiansion korottaminen

Säännöllisen työajan keskituntiansiota laskettaessa käytetään laskentajaksona joko edellistä palkkakautta tai edellistä vuosineljännestä.

Työehtosopimuksen mukaan vuosineljänneksiin perustuvia keskituntiansioita käytetään seuraavasti:

- helmi-, maaliskuu- ja huhtikuun aikana edellisen vuoden IV vuosineljänneksen keskituntiansiota,
- touko-, kesä- ja heinäkuun aikana vuoden I vuosineljänneksen keskituntiansiota,
- elo-, syys- ja lokakuun aikana vuoden II vuosineljänneksen keskituntiansiota, sekä
- marras-, joulukuu- ja tammikuun aikana III vuosineljänneksen keskituntiansiota.

Koska korotus tulee voimaan kesken keskituntiansion käyttöjaksoa, korotetaan huhtikuun 2020 alussa käytössä olevaa, vuoden 2019 IV neljännekseltä laskettua keskituntiansiota korotuksen toteuttamisajankohdasta 1.4.2020 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta kunkin työntekijän kohdalla työntekijän palkankorotuksensa mukaisesti määräytyvällä senttimäärällä.

Toukokuun alussa käyttöön tulevaa, vuoden 2020 I neljännekseltä laskettua keskituntiansiota korotetaan työntekijän palkankorotuksensa mukaisesti määräytyvällä senttimäärällä.

Keskituntiansiota korotettaessa ei vuonna 2020 huomioida vuorotyöisiä.

Palkkakausten ja keskituntiansion laskenta- ja käyttöajanjaksot vaihtelevat yrityksittäin ja korotusajankohdat ja keskituntiansion korottaminen on edellä mainittujen periaatteiden toteutumiseksi ratkaistava jokaisessa yrityksessä erikseen.

Esimerkki 3 Keskituntiansion korottaminen, korotus voimaan kesken keskituntiansion käyttöjaksoa

Yrityksessä vuosineljänneksen keskituntiansion laskenta- ja käyttöajanjaksot ovat:

Laskenta-ajanjaksot

I neljännes helmi-, maaliskuu- ja huhtikuu
II neljännes touko-, kesä- ja elokuu
III neljännes elo-, syys- ja lokakuu
IV neljännes marras- ja joulukuu- ja tammikuu

Käyttöajanjaksot

touko-, kesä- ja elokuu
elo-, syys- ja lokakuu
marras- ja joulukuu- ja tammikuu
helmi-, maaliskuu- ja huhtikuu

Keskeytyvää kolmivuorotyötä tekevän PR4 työntekijän keskituntiansio on 1448 senttiä/tunti.

Työntekijän palkkaa on korotettu 1.4.2020 alkavan palkanmaksukauden alusta 15 sentillä/tunti. Työntekijän huhtikuussa käytössä olevaa keskituntiansiota korotetaan 15 sentillä/tunti, joten uusi keskituntiansio on 1463 senttiä/tunti.

Teollisuusliitto ry

21.3.2020

Toukokuussa 2020 käyttöönotettavassa keskituntiansion laskennassa on kaksi korottamatonta kuukautta (helmi- ja maaliskuu) ja yksi korotettu kuukausi (huhtikuu). Tällöin touko-, kesä ja heinäkuussa käytettävää keskituntiansiota on korotettava vielä 2/3:lla korotusta eli $15/3 \times 2 = 10$ senttiä/tunti.